

ZEER GEHEIM

officier
van
Gezondheid

aan: D.N.

Van: I-1. - *inlichtingen*

Onderwerp: Tarakan verslag OVG II TAN ENG DHONG.
Bijlagen: 1.

code/nr. 6/52

14 Juli 1945.

1. Ik heb de eer U HoogEdelGestrenge aan te bieden het verslag over Tarakan van OVG.Tan.

2. Ik zou in overweging willen geven, hierbij te raadplegen voor de zaak van sgt. Spangenberg, het vertaalde Japansche rapport met Nefis commentaar, Nefis Nr. AF# 3/12219/L, dd. 10 Maart 1945, p. tn.3 en 4, terwijl als achtergrond voor het geheel wellicht het rapport van Kapt. G.L.Reinderhoff U aangeboden bij dz. schrijven dd. 5 Juli 1945 kan dienen.

3. Ik moge voorts de volgende toelichtingen geven op het verslag van OVG.Tan aan de hand der daarin gemelde personeels gegevens:

X a. Lt. den Hondt:

Deze was belast met het commando over een steunpunt (nr.12) op het z.g. Oostfront en was daar nog tegen den avond van 11 Januari 1942.

Inderdaad werd hij door de overblijvende officieren tot de gesneuvelden gerekend volgens de toen beschikbare gegevens. Hoe hij tenslotte dit steunpunt heeft verlaten is mij niet bekend, daar hij ingesloten was, door de Japansche troepen.

✓ b. Kapt. Everaars.

Everaars was eveneens tot de gesneuvelden gerekend, doch het rapport werpt een ander licht op dit geval. Everaars' groep, geplaatst op den linker Noord vleugel van het Oostfront had tot opdracht op 12 Januari 1942 te 5 uur 15 v.m. een tegenaanval in te zetten in samenwerking met de rest der troepen naaen inleidende artillerie beschieting.

Thans blijkt, dat hij na het brood fourageeren, dat is tusschen 2300 en 2400 op 11 Januari 1942 aan zijn troep het terugtochtsbevel zou hebben gegeven. (volgens OVG.Tan) en wel op het bericht, dat het hoofdkwartier (commando-post) in brand stond.

Dit is een moeilijk te beoordeelen geval, daar de commandopost een ondergronds bouwsel was; slechts een blok van het artilleriekampement stond in brand.

Afgezien hiervan is echter Everaars zonder een spoor achter te laten en zonder eenig bericht te zenden, van het tooneel verdwenen en naar de overwal overgestoken.

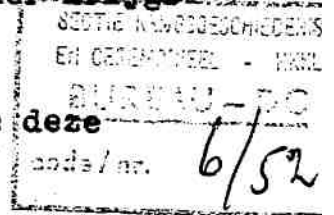
Tenslotte heeft hij gevolg gegeven aan een aanzegging om zich over te geven.

De ontvangst van Everaars in het krijgsgevangenkamp spreekt voor zichzelf. Men weigerde hem als vertegenwoordiger te erkennen. Everaars werd "dood verklaard" en Lt. Lamers aangewezen als vertegenwoordiger en als zoodanig aanvaard door de Japanners.

Eerst later op Balikpapan is Everaars door den Japanschen commandant als vertegenwoordiger der krijgsgevangenen aangewezen.

c. Lt. de Vos tot Nederveen Cappel

Hij is door de Majaks gesneld, en moge deze zaak verder blijven rusten.

d. Ltz. II Deimann.

Het rapport over dezen officier is "vreemd". Wat ik persoonlijk weet is, dat Deimann uit Duitsche ouders zou zijn geboren en Deimann's doen en laten tijdens de Japansche bezetting voor ons steeds raadselachtig is geweest. Het gaat er slechts om vast te stellen, of Sarucco, de loods, die Deimann beschuldigt van het verdragen van het mijnenveld, de waarheid spreekt (op dat moment was Tarakan n.l. nog niet gevallen). Bezwarende aanwijzingen zijn Deimann's "schappelijke" behandeling door de Japanners (zie Tan's rapport).

d. Sgt/Maj. Spangenberg.

Verwezen moge worden naar het gemelde oordeel van Lt. Lekker in Tan's rapport, zomede het verhaal over Spangenberg in hetzelfde rapport. Voorts verschaft het Japansche verslag in pt.2 hierboven genoemd, meer licht.

e. Kapt. Bendeler.

Het gegeven omtrent Bendeler kan hoogstens voorloopig gecontroleerd worden met plaatselijke getuigen.

4. Een nauwkeurig onderzoek naar den moord op 215 leden der bezetting van Karoengan en Peningki, is gewenscht.

De Indo-Europeesche brigadier der Artillerie de Wolf plus nog een hospitaal soldaat tkl. (Menadoneesch) Rotinsulu, hoewel oorspronkelijk tot de bezetting behorend, zijn niet bij dezen massamoord inbegrepen. Tan vermeldt over de Wolf (thans te Tarakan) nog nadere gegevens.

5. Behalve het onderzoek inzake de houding der Ambonneezen, moet ook het gedrag van verschillende Menadoneezen gezien worden. In het bijzonder de groep, die gevlucht zijnde op 11 Januari 1942 reeds uit Djoeata naar den overwal overstak en die Lt. v.d. Zijde dreigde neer te schieten, toen deze een onderzoek instelde. (Lt.v.d.Zijde had officieele toestemming om te trachten den overwal te bereiken).

6. Met het oog op de komst van Z.E. den Legercommandant, en gezien het feit, dat OVG. Tan spoedig weer moet vertrekken, is het rapport niet geheel als gebruikelijk opgezet, daar telkenmale Tan iets inviel, hetgeen dan weder ingepast moest worden. Voorts is er nog een verslag opgemaakt te Tarakan, dat om mij onbekende redenen, tot dusver nog niet werd ontvangen.

7. Tenslotte zou ik ten aanzien van de meeste verdachte zaken het personeel betreffend, willen voorstellen, deze voorloopig voor intern Nefis gebruik te bestemmen, waarna bepaald zou kunnen worden, welke zaken rijp zijn voor verdere behandeling.

Hoofd I-1

(w.g.) Maj.G.L.Reinderhoff.

RECEIVED
EN GEMENDEEL - HAKL
BUREAU - DC
code/nr 6/52